

ΜΕ ΚΑΘΕ ΘΥΣΙΑ*

ΠΡΑΞΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΡΙΤΑ. Καθίστε, φαίνεται ταραγμένη μὰ χαμογελά, ἔδῳ, ἔδῳ συγκώμην, παραφέρθηκα.—Εἶμαι ἄνω κάτω. Ἔκανα σὰν τρελλή, ἔπειτα, ἔπειτα.—Μὰ τώρα εἶμαι καλά. Δὲν ἔχω τίποτα, βλέπετε ; Γελῶ. γέλοιο νευρικό.

ΦΙΟΡΟΣ. ὦ τὸ ξέρω, τοῦ κάκου τὸ κρύβετε. Πνίγεστε, μέσα στὸ σπίτι αὐτό, τὸ σοβαρό, τὸ ἐπίσημο.

ΡΙΤΑ. Ναί, ναί, πνίγομαι, γιατί νὰ τὸ κρύβω, πνίγομαι ! Κι ὅταν ἔρχεστε, δὲν ξέρω, ἀνοίγουν τὰ παράθυρα καὶ μπαίνει μέσα, ὁ οὐρανὸς ὅλος καὶ τὸ φῶς καὶ δὲν ἔχω τίποτα. Κ' εἶμαι τόσο χαρούμενη, ποὺ νά ! βλέπετε δὲν μπορῶ, νὰ κρατήσω, τὰ γέλοια.

ΦΙΟΡΟΣ. ὦ, καὶ τὸ γέλοιο σας γίνεται ἔδῳ μέσα πένθιμο. Πένθιμο σὰν τοῦ πουλιοῦ, μέσα στὸ κλουβί ὅλα ἔδῳ μέσα γίνονται πένθιμα !

ΡΙΤΑ. Ναί, ναί, τὸ ξέρω, τὸ νοιώθω. Μέσα στὴν καρδιά μου τὸ νοιώθω !

ΦΙΟΡΟΣ. τὴν πλησιάζει : Πῶς δὲ λυπᾶστε ἔτσι τὸ κορμί σας νὰ μαραίνεται. Σὰν τὸ ἀπότιστο λουλοῦδι τὸ κορμί σας μαραίνεται. Δὲ συλλογᾶστε πῶς θὰ πεθάνομε καὶ δὲν ἔχομε καιρό... Δὲν ἔχομε καιρό ! ... Ἐννοεῖς ; ἐννοεῖς ; ὅλα αὐτὰ τὰ ὥραϊα πράγματα. Τὸν ἥλιο, τὸ φεγγάρι, τὰ δέντρα. Νὰ καὶ τὸ πιὸ τιποτένιο, θᾶρτει μέρα ποὺ δὲ θὰ τὸ ξαναδοῦμε πιά. Ποτὲ πιά ! ἐννοεῖς ;

ΡΙΤΑ. φρίσσει. Σώπα ! Σώπα !

ΦΙΟΡΟΣ. Ἐννοεῖς ; ἐννοεῖς ; Καὶ μεῖς ἀφίνομε ἔτσι ἀπερίσκεπτα τὴ νιότη μας, νὰ χάνεται. Μὰ δὲν τὴ λυπᾶσαι Ρίτα ;

ΡΙΤΑ. Σώπα...

ΦΙΟΡΟΣ. Δὲ σοῦρχεται Ρίτα, νὰ κλείσεις τὰ μάτια, νὰ κλείσεις τὰ μάτια καὶ νὰ χαρεῖς τὴν ἀγάπη ; Νὰ χαρεῖς τὴν ἀγάπη, ὅπως χαιρόμαστε τὰ πρωτοβρόχια, ὅπως χαιρόμαστε τὸν ἥλιο, ὅπως χαιρόμαστε τοὺς ὥριμους καρποὺς ποὺ λυόνουνε μέσα στὸ στόμα ; ... Ἐτσι νὰ χαροῦμε καὶ τὴν ἀγάπη.

ΡΙΤΑ. Ναί, ναί ἔτσι, πάει κ' ἔρχεται, θεέ μου ! θεέ μου ! σωριάζεται πάνω στὸ ντιβάνι καὶ ξεσπᾷ σὲ κλάματα.

ΦΙΟΡΟΣ. Κλαῖς ; γιατί κλαῖς ;

* Ἡ ἀρχὴ τοῦ στῆ σελίδα 7.

ΡΙΤΑ. Δὲν ξέρω . . . δὲν ξέρω . . . Πόσο ὁμορφη εἶνε ἡ ζωή !
Πόσο ὁμορφη !

Βιαστικὸς μπαίνει ἓνας ὑπηρέτης καὶ κρατεῖ ἐπιστολή.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Ὁ κύριος δὲν εἶνε ἐδῶ ;

ΡΙΤΑ. Στὸ γραφεῖο του.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Κάποιος ἔφερε βιαστικά αὐτὸ τὸ γράμμα κ' ἔφυγε.

ΡΙΤΑ. Πήγαινε τουτο. Εἶναι μέσα, ὁ ὑπηρέτης μπαίνει, δίνει τὸ γράμμα καὶ φεύγει. Στὸ μεταξὺ σηκώθηκε ὁ Φιόρος νὰ φύγει. Φεύγετε ; ἀπὸ τώρα ; Δίχως νὰ μὲ ρωτήσετε τὶ σᾶς ἤθελα ;

ΦΙΟΡΟΣ. Ξέρω τὶ μὲ θέλετε. Μὰ δὲν μπορῶ . . . Δὲν μπορῶ εἶν' ἀνυπόφορο.

ΡΙΤΑ. γελαστὴ καὶ χαρούμενη. Κι ἂν σᾶς πῶ . . . πὼς δὲ θὰ ξανάρθει πιά ; Ποτὲ πιά ;

ΦΙΟΡΟΣ. θριαμβευτικά. Ἀλήθεια ; Τὸν διώξετε ;

ΡΙΤΑ. Ναί, ναί.

ΦΙΟΡΟΣ. τῆς πιάνει τὰ χέρια μὲ περιπάθεια. Ὡ Ρίτα . . .

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, μιὰ κραυγὴ ἀπελπισίας γροικιέται ἀπὸ τὸ γραφεῖο καὶ ἀμέσως ἡ πόρτα τοῦ γραφείου ἀνοίγει καὶ πετιέται ὁ σύζυγος σὺν τρελλός.

ΣΥΖΥΓΟΣ. Ἐφυγε ; Τώρα ἦτανε ἐδῶ. Ποῦ μπορῶ νὰ τονε βρῶ, εἶπε ποῦ θὰ πάει ; τρέχει παίρνει τὸ καπέλο καὶ τὰ γάντια.

ΡΙΤΑ. Μὰ τί τρέχει ; τί τρέχει ;

ΣΥΖΥΓΟΣ. Τίποτα, τίποτα. Κάτι φοβερό !

ΡΙΤΑ. Φοβερό ;

ΣΥΖΥΓΟΣ. Δὲν ἐννοεῖς ἐσύ, δὲν ἐννοεῖς ! Ἄν ἔρθει νὰ τοῦ πεῖς νὰ μείνει. Εἶνε ἀνάγκη. Θὰ γυρίσω εὐτύς.

ΡΙΤΑ. ὑποκλίνεται. Πολὺ καλὰ.

ΦΙΟΡΟΣ. Μὰ τί τρέχει ἄραγε ;

ΡΙΤΑ. Ποιὸς ξέρει. Ἀῤῥθεις αὔριο στὸ χορὸ ;

ΦΙΟΡΟΣ. Ἐννοεῖται ! . . . Τώρα ; βεβαιότατα θαρθῶ !

ΡΙΤΑ. Ἐ, εὐχαριστῶ ! τοῦ δίνει τὸ χέρι τῆς τὸ φιλεῖ ἐκεῖνος καὶ φεύγει. Κ' ἡ Ρίτα μένοντας μόνη πέφτει στὸ ντιβάνι καὶ κρύβοντας τὸ κεφάλι τῆς στὰ χέρια τῆς λέγει ἀργὰ σὰ νὰ τὸ συλλογᾶται βαθειά. Θεέ μου ! πόσο τὸν ἀγαπῶ ! πόσο τὸν ἀγαπῶ !

Μπαίνει ἀγανακτισμένος ὁ θεῖος.

ΘΕΙΟΣ. Ρίτα ! Τί ἦτανε αὐτὸ πάλε ;

ΡΙΤΑ. ξαφνισμένη. Ποιό ;

ΘΕΙΟΣ. Ποιό ; ρωτᾷς κιόλας, αὐτὰ τὰ λόγια δυνατὰ πολὺ.

ΡΙΤΑ. Μὰ τί τρέχει ; ἔπειτα, μίλα σιγότερα μᾶς ἀκοῦνε οἱ ὑπηρέτες.

ΘΕΙΟΣ. λαχανιασμένος και σιγά. Τώρα τὸν συνάντησα ὅτι κ' ἔφυγα ἀπὸ τὴ βουλή. Ξέρεις τὸ νονό σου.

PITA. Ξέρω, ξέρω. Λοιπόν ;

ΘΕΙΟΣ. Ἦτανε ἔξω φρενῶν. Φοβέριζε. Μιὰ ἀγωνία μὲ συνεπῆρε. Γιὰ ὄνομα τοῦ θεοῦ τί τοῦ εἶπες ; Κάτι τοῦ εἶπες !

PITA. ἤρεμη. Τὸν ἔδιωξα.

ΘΕΙΟΣ. ἀναπηδᾷ. Τὸν ἔδιωξες ; Μὰ Ρίτα τρελλάθηκες ; Μὰ δὲ ξέρεις λοιπὸν ἐσὺ τίποτα ; Δὲ ξέρεις πὼς στὰ χέρια του κρατεῖ ὁλωνῶν μας τὴν τύχη ;

PITA. μὲ νευρική εὐθυμία, ὁλωνῶν μας ; ὄχι δά.

ΘΕΙΟΣ. Ὅχι δά ; Μάθε λοιπόν, κυρία μου πὼς ὅλα τὰ χρωστοῦμε στὸ νονό σου, ὅλα ! Ὁ ἄντρας σου, στὸ χρηματιστήριο καὶ στὴν πολιτικὴ ἔχασε ὅλη του τὴν περιουσία. Κι ἂν δὲ βρισκότανε ὁ νονός σου νὰ τὸν κάμει ταμίας δὲν ξέρω ποῦ θ' ἄβρισκες τίς τουαλέτες αὐτὲς καὶ τίς πολυτέλειες, τ' ἀμάξια, τοὺς χορούς . . .

PITA. διακόπτει. Καὶ τὴν ἀτιμία !

Ὁ θεῖος σωπαίνει. Ἡ Ρίτα σὰ νὰ τοῦ ἀναγγέλλει τίποτα ξαφνικό, σιγά.

PITA. Δὲν ξέρεις ἐσὺ θεῖε. Γι' αὐτὸ μιλεῖς ἔτσι. Δὲν ξέρεις. Ἄμα σοῦ πῶ θὰ φρίξεις ! Ἐνα χρόνον τώρα, ἐδῶ μέσα ἔπλεκε γύρω τριγύρω μας, τὸ δίχτυ τῆς ἀτιμίας, δὲν τὸ πιστεύεις ; δὲν τὸ πιστεύεις ; Μοῦ τὸ εἶπε ὁ ἴδιος ! Καὶ ξέρεις γιατί ; Θεέ μου ντρέπομαι. Νὰ τὰ συλλογοῦμαι μόνο τὰ λόγια του καὶ κοκκινίζω.

ΘΕΙΟΣ. Ἐνα λόγο νὰ πεῖ χανόμαστε. Νὰ τὶ ξέρω ἐγώ ! Ὅλα τὰ ἄλλα ἀνοησίες . . . Καὶ πρέπει μὲ περισσότερη ἐξυπνάδα νὰ φέρνεσαι ἀφοῦ ξέρεις τί εἶναι ὁ νονός σου ἐδῶ μέσα.

PITA. τρομαγμένη. Θεῖε !

ΘΕΙΟΣ. Τὶ θεῖε καὶ ξεθεῖε τὴν ὥρα πού κ' ἐγὼ περίμενα μὲ τόση λαχτάρα . . . τριάντα χρόνια περίμενα, τὴ σημερινὴ τὴ μέρα . . . Κ' ἔρχεσαι ἐσὺ τώρα καὶ μοῦ γκρεμίζεις ὅλα μου τὰ σχέδια.

PITA. Ἄαα . . .

ΘΕΙΟΣ. μὲ σαρκασμό. Τὶ μὲ κυττάξεις ἔτσι. Αὐτὸ εἶναι . . .

Ἄαα ὥστε ξέρεις . . . Ἡξερες τὶ ζητοῦσε ἀπὸ μένα καὶ τὸν ἄφηνες νάρχεται . . . Καὶ τὸν ἄφηνες νὰ μ' ἀγγίζει. Καὶ τὸν ἄφηνες νὰ μοῦ φέρνει δῶρα. Ἄαα γι' αὐτὸ λοιπὸν μ' ἔβαζες καὶ μεσολαβοῦσα γιὰ τὴν κάθε χάρη πού ἤθελες νὰ σοῦ κάμει . . . Μὲ ἀγανάκτηση. Μὰ εἶμαι λοιπὸν τὸ δόλωμα ἐγώ, ἐδῶ μέσα ; ! Κι ὅταν ἀγρίευε ἐκεῖνος μ' ἔβαζες ἐμένα καὶ τοῦ χαμογελοῦσα καὶ γαλίνευε, κι ὅταν λεφτὰ ἤθελες νὰ σοῦ δώσει, μ' ἔβαζες καὶ τοῦ γλυκομιλοῦσα καὶ σοῦδινε. Εἶμαι τὸ δόλωμα ἐγώ ! Ἄ Θεέ μου ! καὶ τώρα μοῦ κλεῖς τὸ μάτι καὶ μοῦ λές. «Γιατί νὰ τὸν διώξεις ;»

ΘΕΙΟΣ. Μὰ δὲν ἐννοεῖς λοιπόν ; Χανόμαστε ! δὲν ἐννοεῖς ;
Μιὰ λέξη νὰ πεῖ χανόμαστε !

ΡΙΤΑ. πολεμᾷ νὰ γελάσει. Καὶ θὰ βάλετε πάλε ἐμένα . . . Ὡω
δὲ βαστᾷ πιά τὰ κλάματα. Μὰ ποῦ βρίσκομαι ;

ΘΕΙΟΣ. Κλαῖς ; γιατί κλαῖς ;

ΡΙΤΑ. μὲ τρομαχτικό σαρκασμό. Γιατί κλαῖς ; Γιατί ;

Ἔρχεται τρεχάτη ἡ Ἑλένη καὶ μιλεῖ σιγὰ στὴ Ρίτα μὲ τρόμο.

ΕΛΕΝΗ. Κυρία. Κυρία, δὲ σᾶς τόλεγα ; Κάτι φοβερό θὰ γίνει !

ΡΙΤΑ. Τί ἔχεις Ἑλένη ; τί τρέχει πάλε ;

ΕΛΕΝΗ. Ὁ Κύριος γύρισε ἄνω κάτω. Ρώτησε ἂν εἶνε ἐδῶ ὁ
θεῖος σας. Φοβοῦμαι ! Νάτος ! ἔρχεται !

ΡΙΤΑ. Ὡω. Πῶς θὰ τονε δῶ. Ποιὸς ξέρει τὶ θὰ μοῦ πεῖ καὶ
τοῦτος ! φεύγει στὴ κάμερά της.

Μπαίνει ταραγμένος φοβερά ὁ σύζυγος.

ΘΕΙΟΣ. Τί τρέχει γιὰ ὄνομα τοῦ θεοῦ !

ΣΥΖΥΓΟΣ. Διάβασε. Τοῦ ρίχτει τὴν ἐπιστολὴ πού κρατεῖ.

ΘΕΙΟΣ. Σοῦ γράφει ὁ πρόεδρος ; διαβάζει ἀναπηδᾷ ἐντρομος. Θὰ
σοῦ κάμουν μήνυση ; Θὰ σὲ καταγγείλουν γιὰ καταχραστή ; Ἄ τὸ
μάντευα ἐγώ ! ἂ τὸν ἄτιμο !

ΣΥΖΥΓΟΣ. Διάβασε, διάβασε . . .

ΘΕΙΟΣ. Ὅλα τὰ μάθανε . . . 50,000 ἔλλειμμα καὶ τώρα ; ἄχ καὶ
τώρα ; Ἀδύνατο πιά μὲ τόσο σκάνταλο νὰ γίνεις ὑπουργὸς κ' ἐγὼ
ταμίας. Ἄαα χαθήκαμε, πάει ! ὁ σύζυγος σὰ θεριὸ πληγωμένο πηγαί-
νοέρεται. Πάφη.

ΘΕΙΟΣ. Μὰ στάσου ! Πρέπει νὰ κυττάζομε. Μὴν κάνεις ἔτσι.
Δὲν ὑπάρχει κανένας νὰ μᾶς τὰ δώσει ;

ΣΥΖΥΓΟΣ. Κανένας !

ΘΕΙΟΣ. Κανένας ; Ποιὸς ξέρει . . . Στάσου . . . Ἄκου ἐδῶ Στέ-
φανε . . . πάφη. Ἐνας μόνο μπορεῖ νὰ μᾶς σώσει !

ΣΥΖΥΓΟΣ. Τονε βοήθα. Ἀπόξω ἀπὸ τὴ βουλή τονε βοήθα . . .
Τρέχω . . . Πρὸς θεοῦ ! τοῦ φωνάζω κίτταξε . . . Σῶσε με ! σὺ μόνο
μπορεῖς νὰ μὲ σώσεις. Πενήντα χιλιάδες φράγκα τί εἶναι γιὰ σένα ;
Ἄμα θὰ γίνω ὑπουργὸς σοῦ τίς δίνω. Σῶσε με ! Κι αὐτὸς μὲ
κίτταξε μὲ τὰ πονηρά του, τὰ σατανικά του τὰ μάτια καὶ μοῦπε :
« Ἀπομένα τίποτα μὴν περιμένεις . . . Ἀπομένα, τίποτα μὴν περιμέ-
νεις ». Καὶ μοῦ γύρισε τὴν πλάτη. Κ' ἡ χαρὰ ἔσταξε σὰ φαρμάκι
ἀπὸ τὰ χεῖλη του.

Ἄ τὸν ἄτιμο ! Αὐτὸς ἓνα χρόνο τώρα μὲ σπρώχνει στὸ γκρεμό.
Ἄφ' ὅτου ἦρθε ἀπὸ τὸ Παρίσι. Αὐτός ! Ποιὸς ἄλλος μ' ἔβαλε ν' ἀ-
γοράσω τίς μετοχὰς ἐκεῖνες στὸ χρηματιστήριον καὶ νὰ καταστραφῶ ;

Κι ὅταν μ' ἔκαμε ταμιά, ποιὸς ἄλλος μ' ἔσπρωχνε νὰ σέρνω λεφτὰ καὶ νὰ τὰ σπαταλῶ ; ποιὸς ἄλλος ; Καὶ μοῦ φώναζε : μὴ φοβᾶσαι ξόδευε ! ξόδευε ! Πάρε ἀμάξια, δίνε χορούς, ἀγόραζε ψήφους, ξόδευε ! Ἐγὼ σὲ κανένα δὲ θὰ ἐπιτρέψω νὰ σὲ καταγγεῖλει. Καὶ τώρα ; Ἄ τὸν ἄτιμο ! Μὰ γιατί ; ποιά ἡ αἰτία ; Τί συμφέρον ἔχει ; Σκέψου. Τί συμφέρον ἔχει νὰ θέλει τὸ χαμὸ μου ; ὄχι ! θὰ παλέψω ! ἔτσι εὐκόλα δὲν πέφτω ἐγὼ ! ὄχι . . . ὄχι . . . ἔτσι εὐκόλα δὲν πέφτω ἐγὼ !

ΘΕΙΟΣ. Σώπα. Μὴν παραφέρεσαι. Ἔλα νὰ σκεφτοῦμε, χρειάζεται-ται ψυχραιμία. Εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη, τὰ λεφτὰ, νὰ τᾶχομε ὡς αὔριο βράδυ. Μὴν παραφέρεσαι. Κάθισε. Κάθισε. Θὰ δεῖς ὅλα θὰ διορθωθοῦν. Πρέπει νὰ βροῦμε κανένα νὰ τοῦ μιλήσει, πάψη. Ποὺ νάχει ἐπιρροὴ ἀπάνω του.

ΣΥΖΥΓΟΣ. Μὰ ποιόν ; ἀφοῦ σὲ μένα δὲ δίνει ; πάψη. Ποιόν ;

ΘΕΙΟΣ. Εἶναι φοβερό ! χανόμαστε ! πάψη. Κι ὅμως ποιὸς ξέρει πᾶλε . . .

ΣΥΖΥΓΟΣ. Μὰ μίλα λοιπόν ! Κάποιο σχέδιο ἔχεις στὸ νοῦ σου. Λέγε. Δὲν ἔχομε καιρὸ νὰ χάνομε. Βλέπεις ; ὡς αὔριο βράδυ, μοῦ δίνει προθεσμία ὁ πρόεδρος. Ἀκοῦς ; δὲν ἔχομε στιγμὴ νὰ χάνομε μίλα !

ΘΕΙΟΣ. Πρέπει νὰ βροῦμε κανένα νὰ τοῦ μιλήσει.

ΣΥΖΥΓΟΣ. μὲ ἀγανάκτηση. Τὸ ξέρω, τὸ ξέρω . . . Μὰ ποιόν ; ποιόν ; δὲ μιλεῖς ; κυττάζει κατὰματα τὸ θεῖο. Ἐννοεῖ. Μὲ τρομαχτικὴ κραυγὴ, ἄα ! πάψη· ὑπόκωφα. Ἐχει εἶπες ἐπιρροὴ ἀπάνω του ; Τί ἐπιρροή ; πάψη. Μὴ χαμογελᾷς ! μὴ χαμογελᾷς ! πάψη φριχτή. Πάει κ' ἔρχεται.

ΘΕΙΟΣ. Λοιπόν ;

ΣΥΖΥΓΟΣ. σὰν τρελλὸς ἀπὸ τὸ χτύπημα. Στάσου ! στάσου ! μοῦ φαίνεται θὰ τρελλαθῶ ! ὦω τώρα ἐννοῶ ! . . . Γι' αὐτὸ λοιπόν μὲ σπρώχνει στὸ χαμὸ ; χαχαχά. Γι' αὐτό ; ὄχι ! ὄχι ! ἐννοεῖς ; ποτέ ! !

ΘΕΙΟΣ. Χέρι ποὺ δὲ μπορεῖς νὰ δαγκώσεις φίλησέ το !

ΣΥΖΥΓΟΣ. Χέρι ποὺ δὲν μπορῶ νὰ δαγκώσω τὸ φτῶ ! πάψη.

ΘΕΙΟΣ. σιγά, ὑποβλητικά, φειδίσια, ὅπως θές. Ἐγὼ δὲ μπορῶ νὰ σὲ βιάσω. Ξεχνᾷς ὅμως, πὼς ἡ εὐτυχία στὴ ζωὴ, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν εὐλυγισίᾳ τῆς σπονδυλικῆς σου στήλης ; Νὰ τώρα πόσο ὥραϊα μπορούσαμε, μὲ μιὰ εὐλύγιστη ἐξυπνάδα νὰ ἐκμεταλευτοῦμε αὐτὸ τὸ γέρο. Χωρὶς κανένα κίνδυνο, ἐπιμένει. Μὰ . . . κα . . . νέ . . . να . . . !

ΣΥΖΥΓΟΣ. Κανένα ;

ΘΕΙΟΣ. Κανένα ἐννοεῖς. Γιατὶ αὐτὸς μόνο νὰ τὸν ἀνέχεται ζητᾷ, τίποτα ἄλλο.

¹ ΣΥΖΥΓΟΣ. μὲ κάποια ἐλπίδα καὶ δισταγμό. Τίποτα ἄλλο ; πάψη. Ἀναπηδᾷ. Ὁχι ! ὄχι ! εἶνε φοβερό ! Σώπα !

ΘΕΙΟΣ. Καλά, καλὰ ἐγὼ σωπαίνω . . . Μὰ πονεῖ ἡ κορδιά μου Στέφανε, νὰ σὲ βλέπω νὰ τυραννᾷσαι . . . νὰ τυραννᾷσαι εἴκοσι χρόνια καὶ τὴ στιγμή πού θάφτανες στήν κορφή, γιὰ ἓνα πετραδάκι πού θὰ βρισκόταν στοῦ δρόμο σου, κατρακυλᾷς καὶ πέφτεις καὶ γίνεσαι, χίλια κομμάτια.

ΣΥΖΥΓΟΣ. Σώπα ! τὸν ἀδράχγει ἀπὸ τὸ λαιμὸ σὰ νὰ θέλει νὰ τὸν πνίξει. Πάψη φριχτή. Ξάφνου τὸ τηλέφωνο. Τρέχει ὁ σύζυγος. Μιλεῖ τηλεφωνικά. Ναί, ναί ἐγώ, στρέφεται στοῦ θεῖο, εἶναι ὁ πρόεδρος, στοῦ τηλεφώνου, τώρα τὸ ἔλαβα . . . ὄχι . . . ὄχι . . . ψέματα. Πῶς ; ! ὄχι σᾶς λέω. Εἶναι συκοφαντία, τὰ χρήματα τὰ ἔχω. Κανένα ἔλλειμμα . . . ἐννοεῖται ! αὔριο ! αὔριο . . . νὰ δεῖτε ; δὲν ξέρετε ; πετᾷ πέρα τὸ τηλέφωνο. Ἄ . . . διστάζει . . .

ΘΕΙΟΣ. Ἐννοεῖται τώρα θὰ σὲ ἐγκαταλείψουν ὅλοι, βλέπεις ; βλέπεις ; Ἀπὸ τώρα σὲ ρίχνουνε στοῦ δρόμο, σὰν ἐπιπλο σπασμένο, πάψη. Λοιπόν ;

ΣΥΖΥΓΟΣ. Ἀφηνέ με. Ἀφηνέ με . . . πηγαινοέρχεται . . . πάλι τρομαχτική. Ξάφνου πετιέται. Ναί ! ναί ἔχεις δίκη. Πρέπει νὰ φερθοῦμε σὰν ἄντρες. Ἄαα . . . Μὲ ρίχνουν σὰν ἐπιπλο σπασμένο. Χαχαχά. θὰ δοῦμε ! Ποῦ εἶναι ; θὰ τῆς τὸ πῶ ὁ ἴδιος ! Ναί, ναί δὲν ὑπάρχει κανένας κίντυνος. Ποῦ εἶναι ; σημαίνει ἔρχεται ἡ Ἑλένη. Ἄ ! διστάζει, στήν Ἑλένη. Πῆς τῆς Κυρίας σου τὴν παρακαλῶ νάρθει ἀμέσως. Πάει ἡ Ἑλένη στοῦ δωμάτιο τῆς Ρίτας. Ὁ σύζυγος στοῦ θεῖο. Ἀφησέ μας μόνους ! Ὁχι ! δὲ θὰ σπᾶσω ἐγώ ! Καὶ δὲν πᾶνε ἔτσι εὐκόλα χαμένοι εἴκοσι ἐτῶν ἀγῶνες καὶ ὄνειρα ! Πάει ἡ Ἑλένη νὰ φύγει. Ὁ σύζυγος τῆς λέει, ὅποιος κι ἂν ἔρθει δὲν εἶμαι ! Ἀκοῦς ; καὶ κλεῖσε τὴν πόρτα !

ΘΕΙΟΣ. Πάει στοῦ γραφεῖο. Στὸ γραφεῖο σου θὰ περιμένω νὰ μάθω τὸ ἀποτέλεσμα. Ἀκουσε ! μὴν τὴν πιάσεις μὲ τ' ἄγριο ! Μὲ τὸ καλὸ . . . Μὲ τὸ φιλότιμο . . . Σκέψου πὼς ἀπὸ αὐτὴ κρεμόμαστε τώρα. Ἐνα γλυκὸ λόγο νὰ πεῖ τοῦ νονοῦ καὶ σωζόμεστε. Ἡ πόρτα τῆς Ρίτας σαλεύει ν' ἀνοίξει. Σσο ! ἔρχεται ! φεύγει ὁ θεῖος.

Ἐρχεται ἡ Ρίτα περίτρομη γιὰ ὅσα θ' ἀκούσει. Μαντεύει. ²

ΡΙΤΑ. μὲ τρόμο καὶ θλίψη. Μὴ μὲ κυττάξεις ἔτσι. Τὶ χλωμὸς πού εἶσαι ! Τί τρέχει ;

ΣΥΖΥΓΟΣ. Τίποτα Ρίτα μου. Μὴν τρέμεις . . . δὲν εἶναι τίποτα.

ΡΙΤΑ. Ναί, ναί, δὲν εἶναι τίποτα. Νά, κάθομαι. Εἶμαι ἡσυχῇ. Νά, τώρα μπορεῖς νὰ μοῦ πεῖς ὅ,τι θές, δὲ θὰ τρομάξω. ³

ΣΥΖΥΓΟΣ. Είναι δύσκολο νὰ πῶ . . . Κάποιοι λογαριασμοί ! . . .
ἓνα ἔλλειμμα στὸ ἐργατικὸ ταμεῖο. Μοῦ ζητοῦνε τώρα τὰ χρήματα.
Δὲν τᾶχω . . . ἐννοεῖς ;

ΡΙΤΑ. Ναί, ναί ἐννοῶ.

ΣΥΖΥΓΟΣ. Πρέπει νὰ βροῦμε αὐτὸ τὸ ποσόν.

ΡΙΤΑ. Ναί, πρέπει, σὰ νὰ ἔχει ἄλλου τὸ νοῦ της. Πόσα εἶναι ;

ΣΥΖΥΓΟΣ. Πενήντα χιλιάδες φράγκα.

ΡΙΤΑ. Καὶ δὲν τᾶχομε ;

ΣΥΖΥΓΟΣ. Τίποτα δὲν ἔχομε.

ΡΙΤΑ. Ναί, ναί ξέχασα. Εἶχα τὸ νοῦ μου ἄλλου. Ἐμεῖς τίποτα
δὲν ἔχομε.

ΣΥΖΥΓΟΣ. Λοιπόν ; Τῆς πιάνει τὸ χέρι. Αὐτὴ ἀνατινάσσεται.

ΡΙΤΑ. Τί θὲς νὰ πεῖς ;

ΣΥΖΥΓΟΣ. ὑπόκωφα, θειλιά. Ἄν τὰ ζητοῦσα αὐτὰ τὰ λεφτὰ ἀπὸ
κανένα . . . Ἀπὸ κανένα φίλο μας ξέρεις Ρίτα θὰ τὰ βροῖσαμε . .

ΡΙΤΑ. Ἀπὸ ποιόν ; τὰ ἐννοεῖ ὅλα. Πετιέται ἀπάνω. Ἄαα . . .

ΣΥΖΥΓΟΣ. Λοιπόν ;

ΡΙΤΑ. Ἐγώ ; θὲς νὰ τοῦ τὰ ζητήσω !

Ὁ σύζυγος σωμαίνει.

ΡΙΤΑ. Μὰ μίλα λοιπόν, μὲ μιὰ ἀλλόκοτη χαρὰ κ' ἐλπίδα. Γιατί
δὲ μιλεῖς ; ντρέπεσαι ; σιγή. Πιὸ ἥρεμη καὶ πιὸ λυπημένη. Τοῦ τὰ
ζήτησες ἐσύ ;

ΣΥΖΥΓΟΣ. Ναί, ναί.

ΡΙΤΑ. Καὶ δὲ σοῦ τᾶδωκε ; σιγή. Ἡ Ρίτα σὰν τρελλή. Ἄαα
κ' ἔρχεσαι σὲ μένα τώρα. Ἐσὺ ὁ ἄντρας μου ! Καὶ μοῦ λές. Πή-
γαινε ! ἐσὺ πού εἶσαι ὁμορφη καὶ νέα ζήτησέ του, καὶ θὰ σοῦ τὰ
δώσει, εἶσαι καλὸ δόλωμα ἐσύ. Πήγαινε !

ΣΥΖΥΓΟΣ. Ἐλεος ! Μὴ μιλεῖς ἔτσι Ρίτα !

ΡΙΤΑ. Ἄκουσε Στέφανε. Ἄκουσε ! βλέπεις ; δὲν εἶμαι ταραγ-
μένη. Τίποτα. Μήτε θυμός, μήτε ἀπελπισία δὲ μοῦ σχίζει τὴν καρ-
διά. Εἶμαι ἡσυχὴ καὶ βλέπω καθαρά. Ἄκουσε : Ποτέ !

ΣΥΖΥΓΟΣ. Ποτέ ; Κάνεις σὰν παιδί . . . εἶναι νονός σου. Κα-
νένας δὲν μπορεῖ νὰ σὲ παρεξηγήσει. Δὲν ὑπάρχει κανένας κίντυνος.

ΡΙΤΑ. προσπαθεῖ νὰ γελάσει. Κανένας ;

ΣΥΖΥΓΟΣ. Ὅχι ! ὅχι ! Ξέρω, αὐτὸς θέλει νὰ τὸν ἀνέχεσαι
μόνο . . . Νὰ τὸν ἀφήνεις νᾶρχεται ἐδῶ πέρα νὰ σοῦ μιλεῖ τίποτα
ἄλλο . . . Τίποτε ἄλλο . . .

ΡΙΤΑ. Ποτέ ! ποτέ ! μὲ περιώδυνη εἰρωνεία. Τίποτε ἄλλο . . .
σοβαρὴ καὶ θλιμμένη, δὲν ξέρεις ἐσύ . . . δὲν ξέρεις . . .

ΣΥΖΥΓΟΣ. Ρίτα μου . . . σκέψου, αὔριο ὅχι μόνο ὑπουργὸς

δὲ γίνομαι μὰ κι ὅλος ὁ κόσμος θὰ μὲ φωνάζει Κλέφτη ! Σκέψου ! ὅλη μου ἡ ζωὴ, ὅλη μου ἡ τιμὴ . . . Νὰ πέφτω στὰ γόνατά σου.

ΡΙΤΑ. Μὰ δὲν ἐννοεῖς ! μὲ σπρώχνεις καὶ σύ ; μὲ σπρώχνεις, ποῦ κατάντησες !

ΣΥΖΥΓΟΣ. Σῶσε με !

ΡΙΤΑ. Ποτέ !

ΣΥΖΥΓΟΣ. Ποτέ ; σηκώνεται ἔξω φρενῶν. Χτυπᾷ τὴ γροθιά του στὸ τρεπέζι, ποτέ ;

ΡΙΤΑ. Μὴ φωνάζεις ! μὴ παραφέρεις Στέφανε . . . Σοῦ εἶπα εἶναι ἀδύνατο, δὲν ἐννοεῖς ;

ΣΥΖΥΓΟΣ. Γιατί ;

ΡΙΤΑ. Μὴ μ' ἀναγκάζεις ! ἐγὼ ντρέπομαι . . . Δὲ βλέπεις πόσο ὑποφέρω ;

ΣΥΖΥΓΟΣ. Ἀνοησίες. Παιδικήσια πράματα . . . Μυγιάγγιχτη εἶσαι . . .

ΡΙΤΑ. Ἄφησέ με νὰ φύγω ! Μοῦ προτείνεις κάτι τι, ἐγὼ δὲν τὸ δέχομαι ! Μὴ ! θὰ φωνάξω τοὺς ὑπηρέτες ! Ἄφησέ με νὰ φύγω ! θέλω νὰ φύγω ! πολεμᾷ νὰ τοῦ ξεφύγει.

ΣΥΖΥΓΟΣ. τὴνε στριμώχνει καὶ τῆς τυραννᾷ τὰ χέρια. Ὅχι ! θὰ μείνεις ! Ἄ ! θὲς τὸ χαμό σου καὶ σύ ! Ἐσὺ δὲν εἶσαι τίποτα ! Τί ἔναι ἡ ζωὴ σου ἐσένα ; ἐσὺ εἶσαι ἓνα πρᾶμα ποὺ στολίζεται . . . τίποτε ἄλλο ! μιὰ κούκλα, ἓνα ἐπιπλο . . . ἔτσι στὰ χέρια μου μέσα θὰ σὲ σπάσω ! τὴνε σφίγγει καὶ θέλει νὰ τὴνε χτυπήσει.

ΡΙΤΑ. Ὦω . . . παίφτει στὴ πολυθρόνα καὶ κλαίει.

ΣΥΖΥΓΟΣ. μετανοιομένος καὶ τρομαγμένος γιὰ τὴν πράξη του. Ρίτα μου . . . ἀγάπη μου . . . Συχώρεσέ με . . . Παραφέρθηκα . . . Δὲν ξέρω τί κάνω . . . Νᾶξερές τὸ μαρτύριο τῆς ζωῆς μου ! ἐσὺ τίποτα δὲ ξέρεις . . .

ΡΙΤΑ. γελᾷ νευρικά. Ἐγὼ τίποτα δὲ ξέρω . . . ἐγὼ εἶμαι ἓνα πρᾶμα ποὺ στολίζεται !

ΣΥΖΥΓΟΣ. Μὴ γελᾷς . . . μὴ γελᾷς ! Ἔχεις καὶ σὺ τὸ νονό σου, τὸ ξέρω . . . Εἶσαι νέα, κ' ἐγὼ πιά γέρασα. Ναί, ναι τὸ ξέρω . . . Μὰ δὲ ρωτᾷς καὶ μὲ τὸν πόνο μου ; . . . Χρόνια καὶ χρόνια ἀπὸ πρὶν νὰ γεννηθεῖς, βασανίζομαι ἐγὼ, ὑποφέρω, σέρνομαι καὶ ταπεινώνομαι, γιὰ νὰ γενῶ κάτι γιὰ ν' ἀνεβῶ, γιὰ νὰ νικήσω. Καὶ τώρα σήμερα, νά ! ἔφτασα . . . Νὰ ἡ κορφή. Ἀπλώνω τὸ χέρι μου καὶ τὴν ἀγγίζω. Ἐννοεῖς ; ἐννοεῖς ; Κι ἂν δὲ μοῦ δώσεις τὸ χέρι σου, θὰ γκρεμιστῶ καὶ θὰ γενῶ χίλια κομμάτια ! . . . Στὴν ἄκρα τοῦ γκρεμοῦ σαλεύω . . . Σῶσέ με ! . . . Τί σοῦ ζητῶ ; Ἐνα τίποτα, ἓνα καλὸ λόγο μόνο νὰ πεῖς . . . Νὰ κάθισε, γράψε του μιὰ λέξη, μιὰ λέξη μόνο . . . Αὔριο βράδυ νᾶρθει στὸ χορὸ ποὺ θὲς νὰ τοῦ μιλήσεις.

Τὴ σπρώχνει στὸ τραπέζι ὅπου μελάνι κ.τ.λ. Ἦλα Ρίτα μου βλέπεις ; ἓνα καλὸ λόγο μόνο σοῦ ζητῶ ! λυπήσου με !

ΡΙΤΑ. τραβιέται πρὸς τὸ τραπέζι. Μιλεῖ παραπονιαρικά. Ἐμένα δὲ μὲ συλλογᾶσαι καθόλου . . . Δὲ συλλογᾶσαι παρὰ τὴ φιλοδοξία σου . . . Ἐγὼ δὲν εἶμαι παρὰ ἓνα σκαλοπάτι καὶ θὲς νὰ τὸ πατήσεις γιὰ ν' ἀνεβείς ! τίποτ' ἄλλο ! τίποτ' ἄλλο !

ΣΥΖΥΓΟΣ. Σώπα εἶσαι καλὴ καὶ θὰ μὲ λυπηθεῖς . . . Μοῦρχεται, δὲ ξέρω . . . μάταια πολεμᾷ νὰ κρατήσῃ τοὺς λυγμούς. Ξεσπᾷ. Δὲ μὲ λυπᾶσαι ;

ΡΙΤΑ. συγχανημένη. Ναί, ναί. Δὲ ξέρω ποιὸν νὰ πρωτολυπηθῶ . . . Δὲ ξέρω ποιὸν νὰ πρωτολυπηθῶ ! . σιγὴ μεγάλη. Θεέ μου μὴ μιλεῖς ἔτσι. Σώπα !

Ὁ σύζυγος ἄφωνα τῆς δίνει τὴν πένα. Ἡ Ρίτα καθίζει. Πιάνει νὰ γράφει. Ξάφνου ρίχνει τὴν πένα, σκίζει τὸ χαρτί κι ἀναπηδᾷ.

ΡΙΤΑ. Ἄ ! ὄχι ! ὄχι ! Ἐχω κ' ἐγὼ καρδιά ! Ἐχω κ' ἐγὼ ἐπιθυμίες καὶ θέληση. Γιατί νὰ σπάσω ἐγὼ ; Ὅλοι οἱ ἀγῶνες κ' οἱ ἐλπίδες σας συγκεντρωθήκανε τὴ σημερινὴ τὴ μέρα ! καὶ τοῦ νονοῦ καὶ τοῦ θείου καὶ σένα ! κι' ὅλες ἐμένα ἀποζητοῦνε θῦμα.

ΣΥΖΥΓΟΣ. Σώπα ! Σώπα !

ΡΙΤΑ. Νὰ σπάσω ; ὄχι δὲ βαστῶ πιά ! δὲ βαστῶ ! ὅλη μὲν ἡ ζωὴ εἶτανε ἔτσι ! φτάνει πιά ! φτάνει ! Περίμενα τὸ γάμο σὰν ἀνάσταση, σὰν κᾶτι πολὺ γλυκό, πολὺ ἱερό . . . Ζεστά εἶσανε τὰ στήθια μου νὰ περιμένουν . . . Τὶ θησαυροὺς δὲν εἶχα μέσα μου γιὰ νὰ γενῶ μητέρα, καὶ ν' ἀγαπήσω τὰ παιδιὰ μου, καὶ νᾶμαι καλὴ, καλὴ . . . Δὲ φαντάζεσαι πόσο . . . Ὅταν ἔβλεπα ἓνα παιδάκι στὸν κόρφο μιᾶς μάνας, ὅλος ὁ κόρφος μου καὶ μένα σπαρταροῦσε ἀπὸ τὴν ἐλπίδα . . . ζεστὸς καὶ γλυκός ! καὶ τώρα ; . . . σκύβει καὶ κλαίει ἀπαρηγόρητα.

ΣΥΖΥΓΟΣ. Κλαῖς ; Γιατί κλαῖς ; Τώρα πιά Ρίτα, αὐτὰ περάσανε ! . . .

ΡΙΤΑ. ἀνατινάζεται. Περάσανε ; Μὰ κύτταξέ με ! . . . Μὰ εἶμαι νέα, μὰ δὲ γέρασα ἐγὼ . . . Εἶμαι νέα, καὶ δυνατὴ, κι ὁμορφῇ. Τὸ αἷμα μου ἀκόμα εἶναι ζεστὸ καὶ μὲ καίγει, γελᾷ νευρικά, Περάσανε . . .

ΣΥΖΥΓΟΣ. Ἄ ! Ἐγὼ ποὺ πάντα καλὸς εἶμουν μαζί σου . . . καὶ τώρα ;

ΡΙΤΑ. Δὲ θέλω ἐγὼ καλοσύνες ! Δὲ ζήτησα ἐγὼ ἀπὸ κανένα καλοσύνης. Ἐγὼ θέλω νὰ ζήσω ! καταλαβαίνεις ; ἐννοεῖς ; Νὰ ζήσω ! καλός ! εἴσουνα καλός ! χαχαχά !

ΠΕΤΡΟΥΛΑ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗ